

Sygn. akt III AUa 1006/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Krystyna Smaga
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.) SA Barbara Hejwowska
Protokolant: sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2017 r. w Lublinie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o przywrócenie terminu do opłacenia składki na ubezpieczenie chorobowe

na skutek apelacji wnioskodawcy J. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 21 czerwca 2016 r. sygn. akt VII U 70/15

oddala apelację.

Barbara Hejwowska Krystyna Smaga Małgorzata Rokicka-Radoniewicz

III AUa 1006/16

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 14 listopada 2014 roku na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 105 § 1 kpa umorzył postępowanie w sprawie złożonego w dniu 3 listopada 2014 roku wniosku o zajęcie merytorycznego stanowiska i wydanie decyzji w sprawie wniosku J. K. o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc lipiec 2014 roku. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł okoliczność braku podstawy do późniejszej korekty przez płatnika składek poprzez pomniejszenie lub zwiększenie jej wysokości w przypadku gdy podstawa wymiaru składek jest określona w przepisach jako kwota deklarowana, jeżeli uprzednio zadeklarowana wysokość mieściła się w granicach określonych obowiązującymi przepisami. Z tego względu Zakład uznał brak podstaw do rozpatrzenia wniosku o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na

dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc lipiec 2014 roku do czasu uprawomocnienia się decyzji określającej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za ten miesiąc.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie złożyła J. K. wnosząc o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc lipiec 2014 roku po terminie od skorygowanej jako podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne kwoty 9.365,00 złotych. W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że opłacenie przez nią składki na ubezpieczenie społeczne za lipiec 2014 roku od wskazanej błędnie podstawy wymiaru składek wynoszącej 2.114,68 złotych było działaniem omyłkowym i przez nią niezawinionym.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 21 czerwca 2016 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że J. K. od dnia 30 listopada 2013 roku prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...), której przedmiotem jest sprzedaż artykułów dekoracyjnych. Z dniem 30 listopada 2013 roku dokonała z tego tytułu zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, wypadkowego i zdrowotnego, deklarując najniższą podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia. W grudniu 2013 roku zaszła w ciążę. W dniu 30 maja 2014 roku na formularzu ZUS(...)skarżąca dokonała zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego poczynając od dnia 1 czerwca 2014 roku. W dokumencie rozliczeniowym ZUS (...) za czerwiec 2014 roku zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w tym chorobowe, w kwocie 9.365,00 złotych oraz opłaciła składkę w wysokości wynikającej z deklaracji w terminie. Następnie w dniu 5 sierpnia 2014 roku w dokumencie rozliczeniowym ZUS(...)za lipiec 2014 roku zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w tym chorobowe, w kwocie 2.114,68 złotych oraz opłaciła składkę w wysokości wynikającej z deklaracji w terminie. W dniu 22 sierpnia w dokumencie rozliczeniowym ZUS (...) za lipiec 2014 roku skarżąca dokonała korekty podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za ten miesiąc na kwotę 9.365,00 złotych oraz też dniu złożyła wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za lipiec 2014 roku w wysokości różnicy między kwotą zadeklarowaną w dniu 5 sierpnia 2014 roku a w dniu 22 sierpnia 2014 roku. Wezwana przez organ rentowy do złożenia korekty dokumentu rozliczeniowego, skarżąca wniosła o wydanie decyzji określającej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za lipiec 2014 roku. Rozpoznając ten wniosek Zakład decyzją z dnia 16 października 2014 roku, nr (...), ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za lipiec 2014 roku w kwocie 2.114,68 złotych. Wskazana decyzja została doręczona skarżącej w dniu 20 października 2014 roku, nie została zaskarżona i uprawomocniła się.

Spornej korekty podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za lipiec 2014 roku skarżąca dokonała pod wpływem informacji uzyskanej w organie rentowym. Natomiast wysokość zadeklarowanej w dniu 5 sierpnia 2014 roku podstawy wymiaru składki oraz samej składki za ten miesiąc wyliczył pracownik podmiotu prowadzącego obsługę księgową skarżącą, tj. A. D.. Kwota podstawy wymiaru składek za lipiec 2014 roku została wyliczona proporcjonalnie do okresu prowadzenia faktycznego działalności w tym miesiącu i maksymalnej stawki podstawy wymiaru składek, zadeklarowanej za czerwiec 2014 roku.

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o zeznania ubezpieczonej oraz powołanego świadka, którym dał wiarę w całości. Z tym jednakże zastrzeżeniem, że na wiarę nie zasługiwały zeznania świadka A. D., w zakresie w jakim twierdziła, że skarżąca sama dokonała obliczenia kwoty podstawy wymiaru składek za okres objęty sporem, podczas gdy z uznanych za wiarygodne zeznań skarżającej wynika, że obliczeń w tym zakresie dokonało właśnie biuro rachunkowe. Wiarygodność zeznań ubezpieczonej dodatkowo wzmacnia podnoszona przez nią okoliczność braku zorientowania w sprawach związanych z relacją z organem rentowym. W pozostałym zakresie stan faktyczny pozostawał bezsporny.

Mając na uwadze wyłącznie treść zaskarżonej decyzji oraz odwołania Sąd Okręgowy uznał, że okolicznością sporną w rozpoznawanej sprawie jest ocena czy w stanie faktycznym sprawy zaistniały okoliczności uzasadniające przyjęcie wniosku o tym, że mamy do czynienia z uzasadnionym przypadkiem w rozumieniu art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 ze zm.), uprawniającym organ rentowy do wyrażenia zgody na opłacenie składki po terminie.

W istocie jednak mając na uwadze treść decyzji z dnia 16 października 2014 roku, nr (...), w której organ rentowy ustalił dla skarżącej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za lipiec 2014 roku w kwocie 2.114,68 złotych, tj. w wysokości zadeklarowanej przez ubezpieczoną w dniu 5 sierpnia 2014 roku, należało zdaniem Sądu uznać, że podnoszone przez skarżącą w treści odwołania oraz składanych zeznań okoliczność dotyczące korekty tej deklaracji z dnia 22 sierpnia 2014 roku miały znaczenie wyłącznie w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za okres objęty sporem. Abstrahując od zasadności przyjętego przez Zakład w rozpoznawanej sprawie stanowiska co do dopuszczalności dokonania korekty deklaracji w zakresie podstawy wymiaru składek jak zrobiła to skarżąca, należało wskazać, że decyzja z dnia 16 października 2014 roku, tj. ustalająca taką podstawę została doręczona skarżącej w dniu 20 października 2014 roku, nie została zaskarżona i uprawomocniła się. Skarżąca zatem jej nie podważyła podnosząc okoliczności na które powołuje się w niniejszej sprawie. W pierwszym bowiem rzędzie należało ustalić zasadę dopuszczalności dokonania korekty deklaracji kwoty podstawy wymiaru składek, co w odniesieniu do ubezpieczonej miało miejsce ze skutkiem dla nie negatywnym, a dopiero następnie rozważyć możliwość wyrażenia zgody na opłacenie składki na ubezpieczenia po terminie w wysokości wynikającej z dokonanej korekty. Skarżącej tej kolejności nie zachowała, i nie uzyskała korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia w zakresie deklarowanej przez nią podstawy wymiaru składek, a zatem pozbawiła się możliwości ich opłacenia po terminie w wysokości wynikającej z przyjętej przez nią deklaracji z dnia 22 sierpnia 2014 roku.

Z tych względów, abstrahując o zasadności przyjętej przez organ rentowy formy zaskarżonego rozstrzygnięcia, która w istocie w sposób jednoznaczny wyrażał brak zgody Zakładu na opłacenie składek po terminie, w ocenie Sądu Okręgowego należało uznać decyzję z dnia 14 listopada 2014 roku za prawidłową.

Od tego wyroku apelację wniosła wnioskodawczyni J. K., zaskarżając wyrok w całości. Wyroki zarzucała nierozpoznanie istoty sprawy poprzez zaniechanie zbadania materialnej podstawy żądania tj. brak jakichkolwiek merytorycznych ustaleń co do treści złożonego przez skarżącą odwołania, co pozwoliłoby wyrokować co do zasadności przywrócenia terminu do złożenia wniosku o opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za lipiec 2014 roku po terminie od skorygowanej podstawy wymiaru składki wynoszącej 9365 zł.

Wnosiła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest całkowicie pozbawiona podstaw a jej uzasadnienie wskazuje na nieznamość przepisów dotyczących postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. W sprawach tych zakres rozpoznania sprawy przez sąd wyznacza treść zaskarżonej decyzji i wniesionego od niej odwołania..

Wnioskodawczyni, wnosząc odwołanie od decyzji, w której organ rentowy umorzył postępowanie w sprawie wniosku o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na ubezpieczenie chorobowe za lipiec 2014 roku, domagała się przywrócenie terminu do opłacenia składki od wyższej aniżeli wskazana w dokumentach rozliczeniowych podstawa jej wymiaru. Zarówno wniosek, jak i odwołanie w zasadzie było bezprzedmiotowe, skoro przepis art. 14 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 roku, poz.963) określając zasady ustania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego stanowi, że ubezpieczenie to ustaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie, przy czym w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie. Przepis ten odnosi się wyłącznie do przypadków, w których na skutek nieopłacenia składki w terminie ustało ubezpieczenie chorobowe, za więc nie ma zastosowania w sytuacji, gdy płatnik chciałby opłacić wyższą składkę.

Wnioskodawczyni składkę na ubezpieczenie chorobowe uiściła w terminie, a zatem jej ubezpieczenie nie ustało i nadal podlegała ubezpieczeniu chorobowemu. Sporem objęta była wysokości podstawy wymiaru składki, a tego nie dotyczyła zaskarżona decyzja. W tej kwestii została wydana odrębna decyzja z dnia 16 października 2014 roku ustalająca

podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, a od tej decyzji wnioskodawczyni nie złożyła odwołania i decyzja ta stała się ostateczna.

W sprawie niniejszej Sąd Okręgowy wbrew zarzutowi apelacji nie mógł ustosunkować się do jej żądania ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w wyższej kwocie, ponieważ zaskarżona decyzja nie dotyczyła tego przedmiotu.

Sąd Okręgowy rozstrzygnął w zakresie decyzji z dnia 14 listopada 2014 roku, od której wnioskodawczyni wniosła odwołanie.

Wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy i zgodny z powołanymi przez ten Sąd przepisami. Z tych względów i na mocy art.385 KPC Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.